

Forfatter: Knudsen, Jakob

Titel: Udrag fra ANGST

Citation: Knudsen, Jakob: "Martin Luther", i Knudsen, Jakob: *Martin Luther*, 1915, s. 171.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-knudsenj09val-shoot-idm139983000863136/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Martin Luther

Hele den Dag saae han paa sin Vandring hverken til-højre eller venstre, lige saa lidt i det rent ydre som i sine Tanker; der var jo ingen Ting at see efter. Et Erindrings-billede fra Opholdet hjemme, som han ikke *kunde* faa bort, var mærkværdigt nok det af hans lille Søster Kathrine og hendes Stammen. Han saae hendes lille Ansigt saa tydeligt for sig, naar det ligesom stivnede under hendes Anstrængelse for at tale, og hun ikke kunde faa et Ord frem. Det plagede ham, lige til han faldt i Søvn om Aftenen, — og han havde saa ondt af det for hende. —

Da han kom til Die goldene Aue igjen, var der ikke en Blomst at see paa den store Engstrækning; Høet var høstet, og de fleste Steder ogsaa bjærget, siden han var her sidst. Det var en hed, lummer Luft i Dag, den 1. Juli, — — og da han stod og saae paa al denne graa-grønne Tomhed paa de nyslaaede Enge, kunde han ikke længere hindre Fortvivelsen i at bryde ind over ham selv: blive gaaende, som han nu gik, det var jo umuligt! — uden nogensomhelst Slags Afgjørelse — nu vidste han ogsaa, at han ikke kunde beslutte sig til at vælge Verdsligheden! — Aa, der var jo det andet: at gaa lige løs paa disse gruelige Evigheds-Tanker, give sig dem i Vold og søge at sejre, søge at blive from og fuldkommen, saa man fik en naadig Gud. Men det var jo som at skulle knuse sig selv — saa maatte han jo bryde med sin Fader, gaa i Kloster — — og saa maaskee dog ikke sejre — bare miste sin Forstand!

Han stod og rystede af Angst — mens Sveden haglede ned over hans Pande i det lummerhede Vejr.

Og det forfærdelige var, at alt andet i Virkeligheden var bedre, end det, han nu led — ja, ja, at miste sin Forstand var ogsaa bedre! Og saa havde man dog gjort, hvad man kunde — selv om man blev gal, saa kunde man dog komme i sin Grav som Munk. — — Men han kunde jo sletikke gjøre det, — nej, af fri Vilje *kunde* han ikke handle imod sin Fader, aldrig i Verden! — saa skulde Gud eller ogsaa den Onde selv tvinge ham dertil!

Næste Dag henimod Aften nærmede han sig den lille By Stotternheim, hvorfra der kun er en god Mil igjen til Erfurt. Han var helt syg — ogsaa legemlig — af sine tunge Tanker, — de var de samme som igaar, og Vejret var det samme. Det var nu paa tredje Døgn, at det havde trukket

tættere og tættere sammen til et Uvejr, uden at det havde kunnet blive til noget.

Hvis Martin ikke flere Gange de tre sidste Dage havde ment: nu kommer det! — og saa alligevel havde taget fejl, vilde han have skyndt sig mere forat naa Byens Huse; nu gik han en almindelig Marsj, skjønt Tordenvejr ellers godt kunde virke stærkt ængstende paa ham, og skjønt hele den sydlige Himmel var et Afgrundsdyb af Mørke, der hurtig flyttede sig op imod Zenith. —

Men kort efter foruam han dette underlige Slip mellem Jord og Himmel, denne hule Tomhed i Rummet, som altid lader sig mærke umiddelbart før et Tordenvejrs Udbrud. Han gav sig til at løbe. — — Hans Sind var baade mat og spændt til det yderste, og hans Tanker uden Styr, men tillige saa underlig glubske til at kaste sig over hvadsomhelst og saa skræmmes deraf: Byens Navn — Stotternheim — der jo minder om at stamme, bragte ham straks til at tænke igjen paa sin Søster Kathrine og tillige paa Buntz, da han døde: aa, den lille Piges ulykkelige Ansigt, naar hun stod og gæbte og stred for at komme til Orde, — og Buntz's Øjne, der talte om den evige Fortabelse, som hans lammede Tunge ikke kunde nævne! — — Og saa: Martin selv! — ramt af Lynet maaskee i næste Øjeblik — og i den evige, den aldrig ophørende Pine!

Det var akkurat som for to Aar siden, dengang han saarede sig i Benet: i Stedet for de langtrukne, langt spejdende Tanker om, hvad hans Liv skulde blive til, — — pludselig nu i Øjeblikks Afgjørelse: Liv eller Død! — og Døden den evige Pine!

Lysningen flagrede i Rummet, og den brudte Lynstreg stod skrevet et Sekund mod Afgrunden, — saa forsvandt alt i Tordenens bragende, skrattende Larm. Straks efter dundrede en Haglbyge ned over alle Markerne rundt om Martin. Han tyede ind mod et Træs Stamme for ikke at blive slaaet fordærvet af de store Istumper.

Da kom der et kridhvidt Lys, der fuldkommen blændede, en kvælende Lugt af Svovl — — og saa var alt igjen et Tordenbrag, intet andet var til. — Da Martin blev sig selv hørilig ud af denne Undergang, stod han og raabte: »Hjælp, kjære Sankt Anna! jeg vil være Munk! — jeg lover Dig, Sankt Anna, jeg vil være Munk!»

Atter hug Tordenen i, saa al anden Lyd forsvandt —